

Πανελλήνιες Εξετάσεις Ημερήσιων Γενικών Λυκείων
Εξεταζόμενο Μάθημα: ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ
Ημερομηνία: Δευτέρα 6 Ιουνίου 2022
Ενδεικτικές Απαντήσεις Θεμάτων

A1α.

1. Σωστό
2. Λάθος
3. Λάθος

A1β.

ἄνθρωπος → β, δ.
ζῶον → α, γ.

B1.

Ο Αριστοτέλης διακρίνει δύο ειδών κοινωνίες: την κοινωνία των ζώων και την πολιτική κοινωνία των ανθρώπων. Καθεμία από αυτές είναι εφοδιασμένη από τη φύση, η οποία δεν κάνει τίποτα δίχως λόγο και αιτία (τελεολογική αντίληψη), με τα εργαλεία εκείνα που της είναι απαραίτητα για να φτάσει στον τελικό της στόχο και προορισμό.

Η φύση λοιπόν δεν κάνει τίποτε χωρίς σκοπό· όλες οι φυσικές διεργασίες κάπου αποβλέπουν. Πρόκειται για φράση που επαναλαμβάνει ο Αριστοτέλης σε πολλές πραγματείες του. Υποστηρίζει ότι στη φύση τίποτε δεν γίνεται μάταια, τα πάντα εξυπηρετούν ορισμένη σκοπιμότητα, από την οποία και νοηματοδοτούνται: ... εἰ μὴθὲν μάτην ποιεῖ ἡ φύσις. Ἐνεκά του γὰρ πάντα ὑπάρχει τὰ φύσει, ἢ συμπτώματα ἔσται τῶν ἔνεκά του [: αν είναι αλήθεια ότι η φύση τίποτε δεν κάνει στην τύχη. Όλα, αλήθεια, τα φυσικά όντα υπάρχουν για κάποιο σκοπό, ή είναι τυχαία παραστρατήματα εκείνων που υπάρχουν για κάποιο σκοπό] (Περὶ ψυχῆς 434a31-32). Στην ανάπτυξή της η θεωρία αυτή ονομάστηκε αριστοτελική τελολογία. Προνομιακός χώρος της τελολογίας είναι η βιολογία. Σχεδόν όλα τα παραδείγματα που φέρνει ο φιλόσοφος αντλούνται από την έμβια φύση· γίνεται αναφορά στα σχήματα των δοντιών, που είναι όπως είναι για να εξυπηρετούν την πρόσληψη και επεξεργασία των τροφών, στις στοχευμένες ενέργειες μυρμηγκιών και μελισσών για την επιβίωση της κοινότητάς τους, στην ύπαρξη και λειτουργία των φύλλων χάριν των καρπών. Βασίζεται, λοιπόν, ο Αριστοτέλης στη βιολογία και επεκτείνει το τελολογικό ερμηνευτικό μοντέλο του και σε άλλα πεδία των φυσικών επιστημών.

Έτσι λοιπόν η φύση εφοδίασε τα ζώα με τον λόγο, με τη μορφή της φωνής, των άναρθρων κραυγών. Μ' αυτές τα ζώα μπορούν απλώς μέσω των αισθήσεων να αντιλαμβάνονται και να μεταδίδουν το ένα στο άλλο το συναίσθημα του ευχάριστου και του δυσάρεστου, γιατί μόνο αυτό τους είναι απαραίτητο για να επιβιώσουν και να εκπληρώνουν το σκοπό της ύπαρξής τους.

Από την άλλη, η φύση εφοδίασε τον άνθρωπο με τον λόγο, με τη μορφή τόσο του έναρθρου λόγου όσο και της λογικής σκέψης, επειδή τον προόριζε να ζήσει μέσα σε πολιτική κοινωνία. Η λέξη λόγος, δηλαδή, χρησιμοποιείται συχνά για να δηλωθούν αεχώριστες μεταξύ τους η λογική (ως ιδιαίτερο γνώρισμα του ανθρώπου και ως διανοητική δραστηριότητα) και η γλώσσα (ως σύστημα σημείων και ως συγκεκριμένη έκφραση).

Φροντιστήριο 2001 – ΟΡΟΣΗΜΟ

Φιλίππου & Ν. Γρηγορά γωνία, τηλ. 25310-24049, <https://2001.gr>

Στο συγκεκριμένο χωρίο ο λόγος αντιδιαστέλλεται προς την φωνήν, και, συνεπώς, έχει ενισχυμένη τη σημασία της γλώσσας (χωρίς να χάνεται βέβαια η σημασία της ανθρώπινης λογικής). Πρόκειται για μια σύνθετη και ανώτερη ικανότητα που ξεπερνά τα όρια του αισθητού κόσμου, και αποτελεί την ειδοποιό διαφορά του ανθρώπου από τα άλλα ζώα. Τον βοηθά όχι μόνο να εκφράζει τα συναισθήματά του, αλλά και να αντιλαμβάνεται και να κάνει φανερές σύνθετες αφηρημένες έννοιες και αξίες, όπως είναι το καλό και το κακό, το ωφέλιμο και το βλαβερό, το δίκαιο και το άδικο και άλλες παρόμοιες, όπως είναι το όμορφο και το άσχημο, το όσιο και το ανόσιο. Χάρη σ' αυτές ο άνθρωπος δεν καταφέρνει μόνο να επιβιώσει, αλλά και να επιτύχει ανώτερους στόχους, όπως να συγκροτήσει κοινωνίες (οικογένεια και πόλη) και να δημιουργήσει πολιτισμό (να αναπτύξει τα γράμματα, τις τέχνες, να θεσπίσει νόμους κ.λπ). Οι έννοιες αυτές, που μας θυμίζουν την «αϊδῶ» και τη «δίκη» του Πρωταγόρα, αποτελούν τις απαραίτητες προϋποθέσεις για να μπορεί ο άνθρωπος να συμβιώνει αρμονικά με άλλους ανθρώπους και να διατηρεί την ισορροπία στις μεταξύ τους σχέσεις.

B2.

Ο Επίκτητος στο παρόν απόσπασμα από το έργο του με τίτλο «Διατριβαί» καλεί τον άνθρωπο να ενδοσκοπήσει, ούτως ώστε να συνειδητοποιήσει την ιδιαιτερότητα της ύπαρξής του καθώς και την μοναδικότητα της φύσης του.

Ο Επίκτητος, δίνοντας απάντηση στο ερώτημα που έθεσε στην αρχή του κειμένου («τίς εἶ»), αναφέρεται στο πρωταρχικό γνώρισμα της ανθρώπινης ύπαρξης, στο στοιχείο εκείνο που προσδιορίζει την ταυτότητα κάθε ανθρώπου: «είσαι άνθρωπος», με ιδιαίτερα γνωρίσματα που οφείλει ο καθένας να συνειδητοποιήσει (ενδοσκόπηση, αυτογνωσία), ώστε να έχει στη ζωή του ορθή κατεύθυνση και να φτάσει στην ευτυχία. Με τη λέξη «άνθρωπος» τονίζει την ιδιαιτερότητα του ανάμεσα στους άλλους έμβιους οργανισμούς. Με την αναφορά στην «προαίρεσιν» προσδιορίζει το βασικό στοιχείο που καταξιώνει την ανθρώπινη υπόσταση.

Ο Επίκτητος στη συνέχεια δέχεται την υπάρχουσα σε όλους τους προγενέστερους φιλοσόφους αντίληψη ότι ο άνθρωπος είναι ένα θνητό ζώο, το οποίο όμως διαθέτει τον λόγον (= την ικανότητα της λογικής σκέψης και της ομιλίας). Ο λόγος είναι κατά τον Επίκτητο, όπως άλλωστε και για όλη τη στωική φιλοσοφία, το διακριτικό γνώρισμα, η ειδοποιός διαφορά του ανθρώπινου είδους από τα άλλα έμβια όντα. Αποτελεί το χαρακτηριστικό γνώρισμα του ανθρώπου, όπως και η προαίρεση.

Το τρίτο μετά την προαίρεσιν και τον λόγον χαρακτηριστικό γνώρισμα του ανθρώπου είναι η ιδιότητά του να είναι πολίτης του κόσμου. Ο Επίκτητος δεν εννοεί βέβαια ότι ο άνθρωπος της εποχής του είναι μέλος ενός παγκόσμιου κράτους. Ασφαλώς δεν υπήρχε κάποιο παγκόσμιο κράτος, ώστε η έννοια του πολίτη να έχει κυριολεκτική σημασία και ο κόσμος εννοείται με στωική σημασία, ως ένα ενιαίο σύνολο που διέπεται από τον φυσικό νόμο και τη λογικότητα.

Η θέση που εκφράζεται στο απόσπασμα δεν έχει πολιτικό χαρακτήρα ούτε πρέπει να κατανοηθεί ως πρόταση πολιτικής ενοποίησης των πόλεων ή των κρατών. Ο Επίκτητος, ακολουθώντας την παράδοση του στωικισμού, θεωρεί ότι ο άνθρωπος ακολουθεί τον παγκόσμιο νόμο της φύσης, ο οποίος είναι ταυτόσημος με τον λόγον και τον θεό. Για τους στωικούς, «το σύμπαν το ίδιο είναι μία «πόλη», η κατοικία των θεών και ανθρώπων, με κοινό συνδεδετικό στοιχείο τη λογικότητα που διέπει το σύνολο και τα μέρη του. Η «κοσμική πόλη» έχει ως νόμο το φυσικό ηθικό νόμο, τον «ορθό λόγο» (δηλαδή τη λογικότητα που ενυπάρχει στον κόσμο).

Η αναφορά στον άνθρωπο ως πολίτη του κόσμου συνιστά μια αποδέσμευση από τα πλαίσια που όριζε η πόλη-κράτος. Αυτή η διερεύνηση των πλαισίων αναφοράς του ανθρώπου διαμορφώνει σταδιακά ένα ιδεώδες, το οποίο ονομάζεται κοσμοπολιτισμός.

Η φιλοσοφία, από την ελληνιστική εποχή, έβλεπε ότι ο άνθρωπος δεν είναι πλέον πολίτης μιας συγκεκριμένης πόλης αλλά υπήκοος ενός μεγάλου βασιλείου ή, αργότερα, της Ρωμαϊκής Αυτοκρατορίας. Αν οι βεβαιότητες του ανθρώπου αρχίζουν να κλονίζονται μέσα σε αυτό το καινούργιο και ανοίκειο περιβάλλον, αν νιώθει ότι οι δεσμοί του με τη γενέθλια πόλη διαρρηγνύονται, είναι πιθανό να στραφεί στον εαυτό του και να νιώσει ότι δεν έχει πατρίδα ή ότι όλος ο κόσμος είναι η πατρίδα του.

Βέβαια, θα πρέπει να προσέξουμε ότι ο Επίκτητος δεν θεωρεί τον άνθρωπο ως ένα απλό μέρος του κόσμου, αλλά ένα από τα ηγεμονικά μέρη του («ἐν τῶν προηγουμένων»). Με αυτό εννοεί ότι η θέση του στον κόσμο είναι ιεραρχικά ανώτατη. Είναι ηγέτης, αρχηγός (πρβ. τῶν προηγουμένων < πρὸ + ἡγοῦμαι = εἶμαι ηγέτης) και όχι υπηρέτης, κάποιος που υποτάσσεται στο θέλημα άλλων (πρβ. τῶν ὑπηρετικῶν < ὑπηρετῶ, ὑπηρετής). Ο άνθρωπος, επειδή διαθέτει τον λόγον, δηλαδή μπορεί να σκέπτεται με τον ίδιο τρόπο που λειτουργεί το σύμπαν, βρίσκεται σε πλεονεκτική θέση. Έτσι, οφείλει να αποκτήσει κοσμοπολιτική συνείδηση και να αντιληφθεί ότι βρίσκεται στο κέντρο του κόσμου.

Ο άνθρωπος αποτελεί ηγετικό μέρος του κόσμου, διότι έχει από τη φύση του την ικανότητα να κατανοεί τη θεϊκή διακυβέρνηση του κόσμου και, κατά συνέπεια, να αξιολογεί τις συνέπειές της. Επομένως, η λογική φύση του ανθρώπου -δηλαδή η ικανότητά του να κρίνει και να αξιολογεί, να συντονίζεται ως προς το σκοπό και το θέλημα του λόγου, που διέπει τον κόσμο- τον καθιστά ηγετικό μέρος του σύμπαντος. Επίσης, στο χωρίο ταυτίζεται ο λόγος με τον θεό και προβάλλεται η αισιόδοξη άποψη ότι ο κόσμος κυβερνάται, καθοδηγείται από τη θεϊκή πρόνοια. Αυτό που κινεί τον κόσμο είναι η πρόνοια, η εἰμαρμένη - είναι η παραβίαση της τάξης του κόσμου, μια λογική και συνεκτική δύναμη, ο ίδιος ο λόγος. Όλα γίνονται σύμφωνα με αυτήν, που κάνει όλα τα πράγματα να είναι ενωμένα σε μια παγκόσμια «συμπάθεια». Οι Στωικοί την ονομάζουν θεό ή και Δία: η διακυβέρνηση του κόσμου είναι η έκφραση ενός θείου, έλλογου νόμου.

Το νέο **ρητορικό ερώτημα** που υπάρχει στη συνέχεια «Τίς οὖν ἐπαγγελία πολίτου;» αποτελεί λογική συνέχεια της προηγούμενης παραδοχής, ότι δηλαδή ο άνθρωπος είναι και πρέπει να αυτοπροσδιορίζεται ως πολίτης του κόσμου. Ποιο είναι το χρέος, η αποστολή ενός τέτοιου πολίτη; Πώς πρέπει να συμπεριφέρεται και να πράττει; Καλείται λοιπόν η φιλοσοφία, που έχει ως αποδέκτη το μέσο άνθρωπο της ελληνιστικής εποχής, να δώσει απάντηση, προσδιορίζοντας την ιδεώδη για τον κοσμοπολίτη άνθρωπο στάση ζωής.

Ο Επίκτητος, επιχειρώντας να δώσει απάντηση σε αυτό το ερώτημα, διατυπώνει την άποψη ότι ο άνθρωπος οφείλει να μην προτάσσει το προσωπικό του συμφέρον και να μην αποφασίζει για τίποτε, σαν να ήταν αποκομμένος από την ολότητα. Πρέπει να συνειδητοποιήσει πως δεν είναι ανεξάρτητος και αυτόνομος, αλλά αντίθετα εντάσσεται, υπάγεται σε ένα σύνολο, σε μια παγκόσμια κοινότητα, αποτελώντας οργανικό τμήμα της. Οφείλει να υποτάσσει την ατομική του βούληση στις επιταγές του κοσμικού ορθού λόγου και να ενταχθεί στη λογική τάξη του σύμπαντος. Πρέπει να επιδιώκει το όμολογουμένως τῆ φύσει ζῆν και να παραμερίσει προσωπικές επιθυμίες και φιλοδοξίες, που τον απομακρύνουν από αυτό που πραγματικά είναι, δηλαδή μέρος της φύσης και όλου του κόσμου. Έτσι, η ευδαιμονία του ανθρώπου θα εξασφαλιστεί εφόσον αντιληφθεί το κοσμικό σχέδιο του λόγου για καθετί και για τον ίδιο και έτσι καταφέρει και ο ίδιος να ενταχθεί στον κόσμο και να ρυθμίσει κατάλληλα τη συμπεριφορά του. Αν δεν καταφέρει να αποδεχτεί αυτή τη φυσική του αποστολή, τότε θα κυριαρχήσουν στην ψυχή του τα πάθη, η ανασφάλεια και ο φόβος, όλα δηλαδή όσα του αφαιρούν την ελευθερία και τον κάνουν δυστυχισμένο.

Ο Επίκτητος για να στηρίξει λογικά την άποψη-προτροπή που διατύπωσε αμέσως παραπάνω, χρησιμοποιεί μια **παρομοίωση** με το ανθρώπινο σώμα, το οποίο αποτελεί και αυτό ένα σύνολο (ὅλον) αποτελούμενο από μέρη (= τα μέλη και τα όργανα του σώματος). Τα μέρη αυτά, αν και επιτελούν πολλές διαφορετικές μεταξύ τους λειτουργίες, αλληλεξαρτώνται και συνεργάζονται. Παρόμοια και ο άνθρωπος, αποκτώντας συνείδηση της θέσης του μέσα στον κόσμο, οφείλει να ενεργεί συνεχίζοντας τις ορέξεις-επιθυμίες του και τις προτεραιότητές του με τον κοσμικό λόγο και ανάγοντας οτιδήποτε επιλέγει και πράττει στο σύνολο. Έτσι, λοιπόν,

Φροντιστήριο 2001 – ΟΡΟΣΗΜΟ

Φιλίππου & Ν. Γρηγορά γωνία, τηλ. 25310-24049, <https://2001.gr>

ο άνθρωπος καλείται να αντιληφθεί τη θέση του στον κόσμο και να διαμορφώσει το βίο του σε αρμονία με τον ορθό λόγο που διέπει τη φύση.

Άλλες γλωσσικές επιλογές:

β' ενικό πρόσωπο: Ἐπὶ τούτοις πολίτης εἶ τοῦ κόσμου

αντίθεση: «ὕπηρετικῶν» - «προηγουμένων» (αναδεικνύεται η θέση του ανθρώπου στον κόσμο)

σχῆμα ἀρσης-θέσης: οὐχ ἔν τῶν ὑπηρετικῶν, ἀλλὰ τῶν προηγουμένων

απαρέμφατο σε θέση προστακτικής: Μηδὲν ἔχειν ἴδια συμφέρον, περὶ μηδενὸς βουλευέσθαι

B3.

1. → δ

2. → α

3. → ε

4. → β

5. → στ

B4α.

1. → ε

2. → δ

3. → ζ

4. → β

5. → α

6. → στ

B4β.

προηγουμένων: Νομίζω ότι το προηγούμενο θεατρικό έργο που είδαμε ήταν καλύτερο απ' αυτό.

ἀδούλευτον: Η σχολική ομάδα καλαθοσφαίρισης ήταν αδούλευτη, με αποτέλεσμα να χάσει στον πρώτο της αγώνα.

B5.

Οι θέσεις του Παπανούτσου, αναφορικά με την προαίρεση, στο δοθέν παράλληλο κείμενο με τις απόψεις του Επίκτητου στο κείμενο αναφοράς συγκλίνουν σε μεγάλο βαθμό. Στο παράλληλο κείμενο, προβάλλεται εμφατικά η άρρηκτη σύνδεση ανάμεσα στην προαίρεση και τη βούληση («Όπου προαίρεση, εκεί και βούληση»). Ωστόσο, ο Παπανούτσος επισημαίνει ότι η ίδια δεν αξιοποιείται σε όλες τις πτυχές της καθημερινότητας, εφόσον ο άνθρωπος λειτουργεί μηχανικά μέσα στην καθημερινότητά του σύμφωνα με τον «κοινωνικό εθισμό». Τόσο ο Παπανούτσος όσο και ο Επίκτητος, αναδεικνύουν την προαίρεση ως το βασικό διαφοροποιητικό χαρακτηριστικό του ανθρώπου συγκριτικά με τα ζώα, τα οποία τα χαρακτηρίζει η όρεξη και όχι η βούληση, η ηθική προαίρεση. Εκτός από τη γενική σημασία της προτίμησης, στον Επίκτητο η προαίρεση σημαίνει την ελεύθερη βούληση, την ελεύθερη στοχαστική επιλογή ενεργειών που συγκροτεί τον ηθικό χαρακτήρα του ανθρώπου. Είναι κυρίως μία κρίση, η έλλογη ικανότητα να επιλέγουμε και να αποβλέπουμε στα αποτελέσματα των πράξεών μας. Προϋπόθεση για την προαίρεση είναι η διαίρεση των πραγμάτων σε αυτά που εξαρτώνται από εμάς («τὰ ἐφ' ἡμῖν») και σε αυτά που βρίσκονται πέρα από τις δυνάμεις μας («τὰ ἀπροαίρετα, τὰ οὐκ ἐφ' ἡμῖν») και είναι αδιάφορα για εμάς και την επίτευξη της ευδαιμονίας. Εξάλλου, η προαίρεση καθιστά τον άνθρωπο ελεύθερο, εφόσον του εξασφαλίζει ηγετικό και καθοδηγητικό ρόλο στον βίο του, επιτρέποντάς του να είναι ανυπότακτος και αδούλωτος.

Φροντιστήριο 2001 – ΟΡΟΣΗΜΟ

Φιλίππου & Ν. Γρηγορά γωνία, τηλ. 25310-24049, <https://2001.gr>

Συμπερασματικά και στα δύο κείμενα προβάλλεται η αξία της προαιρέσεως, η σύνδεσής της με τη λογική και την ελευθερία, κυρίως την εσωτερική. Η προαίρεση λοιπόν είναι η ειδοποιός διαφορά του ανθρώπου από τα υπόλοιπα έμβια όντα σε κάθε εποχή.

Γ1.

Γιατί αφού δανειστούμε χρήματα, θα μπορέσουμε με μεγαλύτερο μισθό να προσελκύσουμε όλους τους ξένους πεζοναύτες τους. Γιατί η δύναμη της Αθήνας μπορεί να αγοραστεί περισσότερο παρά είναι δική τους· αντίθετα, η δική μας θα μπορούσε λιγότερο να το πάθει αυτό, επειδή στηρίζεται περισσότερο στα σώματά παρά στα χρήματα.

Γ2.

Σύμφωνα με την άποψη των Κορινθίων, η νίκη της Πελοποννησιακής Συμμαχίας μπορεί να επιτευχθεί για πολλούς λόγους. Αρχικά επειδή οι σύμμαχοι υπερέχουν σε αριθμητική δύναμη και σε πολεμική εμπειρία (πρώτον πλήθει... πολεμική). Έπειτα, επειδή όλοι τους ανεξαιρέτως είναι πειθαρχημένοι και εκτελούν τις διαταγές στο ακέραιο (όμοίως πάντα ...ιόντας). Ακόμη και στο ναυτικό, όπου οι Αθηναίοι υπερέχουν, οι Πελοποννήσιοι μπορούν να εξοπλίσουν το στόλο με τα χρήματα που διαθέτει ο καθένας τους, αλλά και με τα χρήματα του κοινού τους ταμείου που υπάρχουν στην Ολυμπία και στους Δελφούς (ναυτικόν...Όλυμπία χρημάτων). Αν δηλαδή οι Πελοποννήσιοι δανειστούν τα παραπάνω χρήματα, θα μπορέσουν με αυτά προσφέροντας μεγαλύτερο μισθό να πάρουν με το μέρος τους όλους τους ξένους ναύτες που υπηρετούν στον Αθηναϊκό στόλο (δάνεισμα. . . ναυβάτας). Τέλος η δύναμη της Αθήνας δεν στηρίζεται τόσο στους πολίτες της όσο στα χρήματα. Αντίθετα η δύναμη των Πελοποννησίων στηρίζεται περισσότερο στην πρόθεση τους να δώσουν και τη ζωή τους για την νίκη.

Γ3α. Έγώ δὲ νῦν καὶ ἀδικούμενος τοὺς πολέμους ἐγείρω.

Γ3β.

ἀμυνώμεθα: **ἄμυνα**

καταθησόμεθα: **κατάθου**

ἐπικρατήσῃσι: **ἐπικράτησον**

προύχοντας: **πρόσχε**

πολλά: **πλέονα /πλείονα/πλέω/πλείω**

Γ4α.

ἔχοντες: επιρρηματική αιτιολογική μετοχή, συνημμένη στο υποκείμενο του ρήματος ἡμεῖς, λειτουργεί συντακτικά ως επιρρηματικός προσδιορισμός της αιτίας στο ρήμα ἐγείρομεν

ἐπικρατήσῃσι: τελικό απαρέμφατο ως υποκείμενο της απρόσωπης έκφρασης εἰκὸς (ἔστι) - ετεροπροσωπία

πλήθει: ετερόπτωτος επιρρηματικός προσδιορισμός, δοτική της αναφοράς στο προύχοντας

μισθῶ: ετερόπτωτος επιρρηματικός προσδιορισμός, δοτική του μέσου στο τελικό απαρέμφατο ὑπολαβεῖν

τοὺς ναυβάτας: αντικείμενο του τελικού απαρεμφάτου ὑπολαβεῖν

ἢ οἰκεία: β' ὀρος σύγκρισης από το συγκριτικό μᾶλλον

Γ4β.

Οἱ Κορίνθιοι ἔλεγον τούτους/ σφᾶς δὲ τότε καὶ ἀδικουμένους τὸν πόλεμον ἐγείρουν.

Φροντιστήριο 2001 – ΟΡΟΣΗΜΟ

Φιλίππου & Ν. Γρηγορά γωνία, τηλ. 25310-24049, <https://2001.gr>

Σωστή μπορεί να θεωρηθεί και η παραπάνω σύνταξη με ετεροπροσωπία δεδομένου ότι μιλούν οι Κορίνθιοι αλλά αναφέρονται σε όλους γενικά τους Πελοποννησίους

Διαφορετικά:

Οι Κορίνθιοι έλεγαν αυτοί δὲ τότε καὶ ἀδικούμενοι τὸν πόλεμον ἐγείρουν.

Επιμέλεια: Δράκου Σούλα

Ευχόμαστε καλά αποτελέσματα!

Φροντιστήριο 2001 – ΟΡΟΣΗΜΟ

Φιλίππου & Ν. Γρηγορά γωνία, τηλ. 25310-24049, <https://2001.gr>

